
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2004 Rhif 315 (Cy.33) (C.16)

HAWLIAU TRAMWY, CYMRU

**Gorchymyn Deddf Cefn Gwlad a Hawliau
Tramwy 2000 (Cychwyn Rhif 4) (Cymru) 2004**

Wedi'i wneud - - -

10 Chwefror 2004

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn gwneud y Gorchymyn canlynol trwy arfer y pwerau a roddwyd iddo gan adran 103(3) a (4) o Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (“ y Ddeddf”)(1):

Enwi a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (Cychwyn Rhif 4) (Cymru) 2004.

(2) Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys i Gymru.

Y diwrnod penodedig

2. Y diwrnod penodedig i'r canlynol ddod i rym —

- (a) adran 63 o'r Ddeddf (gorfodi dyletswydd i atal rhwystrau ar briffyrdd);
- (b) adran 70(1) a (3) o'r Ddeddf (mân ddiwygiadau i Ddeddf Priffyrdd 1980(2)); ac
- (c) paragraffau 1, 6 a 9(5) o Atodlen 6 i'r Ddeddf (darpariaethau sy'n ymwneud â chynlluniau gwella hawliau tramwy a baratowyd o dan adrannau 60 a 61 o'r Ddeddf),

yw 1 Ebrill 2004.

---

(1) 2000 p.37.

(2) 1980 p.66.

Statws *This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.*

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 66(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998(3).

10 Chwefror 2004

D. Elis-Thomas
Llywydd y Cynulliad Cenedlaethol

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn rhoi grym, ar 1 Ebrill 2004, i adrannau 63 a 70(1) a (3) o Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 ("y Ddeddf") a pharagraffau 1, 6 a 9(5) o Atodlen 6 iddi mewn perthynas â Chymru,

Mae adran 63 o'r Ddeddf yn mewnosod adrannau 130A, 130B, 130C a 130D yn Neddf Priffyrdd 1980 ("Deddf 1980"). Cyflwynwyd y darpariaethau hyn er mwyn cryfhau'r darpariaethau presennol sy'n ymwneud â symud rhwystrau o hawliau tramwy. Lle bydd unrhyw berson yn credu bod awdurdod priffyrdd lleol ("yr awdurdod") yn methu yn ei ddyletswydd o dan adran 130 o Ddeddf 1980 i atal, cyn belled â phosibl, hawl dramwy rhag cael ei chau neu ei rhwystro, mae adran 130A yn galluogi'r person hwnnw i gyflwyno hysbysiad i'r awdurdod yn gofyn iddo sicrhau bod y rhwystr yn cael ei symud. Lle nad yw'r person a gyflwynodd yr hysbysiad yn fodlon bod y rhwystr wedi'i symud, mae adran 130B yn galluogi'r person hwnnw i geisio gorchymyn llys ynadon er mwyn gorfodi'r awdurdod i fynd ati i sicrhau bod y rhwystr yn cael ei symud. Mae adrannau 130C a 130D yn darparu materion gweithdrefnol cysylltiedig.

Mae adran 70(1) o'r Ddeddf yn ymestyn pŵer awdurdod priffyrdd o dan adran 66(3) o Ddeddf 1980 i ddarparu a chynnal a chadw nodweddion diogelwch ar lwybrau troed trwy alluogi'r awdurdod i ddarparu a chynnal a chadw pyst a thrwy ymestyn y ffordd y mae'r adran yn cael ei chymhwyso i gynnwys llwybrau ceffylau.

Mae adran 70(3) o'r Ddeddf yn ymestyn pŵer awdurdod i ddefnyddio cerbydau ar droedffyrdd, llwybrau troed a llwybrau ceffylau trwy alluogi'r awdurdod i ddefnyddio cerbydau ac offer o'r fath at ddibenion atal neu symud rhwystrau, niwsans neu ymyriadau eraill.

Mae paragraffau 1, 6 a 9(5) o Atodlen 6 i'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i'r corff sydd â phŵer i gadarnhau (neu, yn achos paragraff 1, i gadarnhau neu wneud) gorchymyn creu, dileu neu wro llwybr cyhoeddus i ystyried unrhyw ddarpariaeth berthnasol mewn cynllun gwella hawliau tramwy a baratowyd o dan adrannau 60 a 61 o'r Ddeddf lle mae'r gorchymyn arfaethedig yn effeithio ar dir a gynhwysir yn y cynllun. Cychwynwyd adrannau 60 a 61 o'r Ddeddf ar 1 Tachwedd 2002 gan Orchymyn Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (Cychwyn Rhif 3) (Cymru) 2002 ([O.S. 2002/2615](#)) ([Cy.253](#)) ([C.82](#)).

NOTE AS TO EARLIER COMMENCEMENT ORDERS

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae darpariaethau'r Ddeddf y cyfeirir atynt yn y tabl isod wedi'u dwyn i rym mewn perthynas â Chymru gan Orchymynion Cychwyn a wnaed cyn dyddiad y Gorchymyn hwn.

<i>Adran(nau) neu Atodlen(ni)</i>	<i>Dyddiad Cychwyn</i>	<i>Rhif O.S.</i>
46(1)(b)	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)
46(3) (yn rhannol)	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)
57 (yn rhannol)	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)
60 a 61	1 Tachwedd 2002	O.S. 2002/2615 (Cy.253) (C.82)

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

<i>Adran(nau) neu Atodlen(ni)</i>	<i>Dyddiad Cychwyn</i>	<i>Rhif O.S.</i>
68	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)
70(2) a (4)	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)
72	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)
Rhan IV (adrannau 82 i 93 ac, yn unol â hynny, Atodlenni 13, 14 a 15)	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)
96	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)
99	30 Ionawr 2001	O.S. 2001/203 (Cy.9) (C.10)
102 (yn rhannol)	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)
Atodlen 4, paragraffau 1, 4, 5 a 6	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)
Atodlen 6, paragraffau 18(a) a 19 (yn rhannol)	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)
Atodlen 16, Rhannau I a II (yn rhannol)	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)
Atodlen 16, Rhannau V a VI	1 Mai 2001	O.S. 2001/1410 (Cy.96) (C.50)